

שון קונרי: בין גיחוך לחומרה

לעשות נותרות

האיש בעל העדשה הקט-לנית (מוגרי, תל-אביב, ארצות-הברית) — עוד חזון אפוקליפטי

של סוף העולם התרבותי, הפעם מתוצרת ריצ'ארד ברוקס, המנסה לשווא להתמודד עם זיכרונות, "דוקטור סטריינג' לאב", אבל חסר אותה אחידות סיגנונית, אותו הסרקאזם המתוחכם ואותה ראיית עולם כוללת ומגובשת שהיתה לקובריק בסרט שלו.

העדשה הקטלנית במיקרה זה, היא עדשת המצלמה הטלוויזיונית של כתב-כוכב, המדווח על אירועים בכל רחבי העולם. בסרט הוא יוצא לעשות כתבה על מלך של מדינה ערבית כלשהי (אם זה מזכיר לכם במיקצת את פרשת לוב, בזמנו, בבקשה) ותוך כדי סיקור שוטף הוא מגלה מציאות שטניות של קבוצת טרור, של סוחר נשק בינלאומי, של שירות הביטחון האמריקאי (וכי איך אפשר בלעדיו) ועוד כהנה וכהנה. מובן שלכל העניין יש השלכה ישירה על המימשל בארצות-הברית, מה עוד שהנשיא עובר תקופת משבר, יש לו יריב הרוצה לרשת את מקומו, הוא צריך דעת-קהל מאחוריו, ופירוש הדבר שהוא זקוק לטלוויזיה. מכאן והלאה, כל מה שברוקס מנסה לעשות, הוא להוכיח לצופיו שהעולם מורכב מנבלים גדולים, מנבלים קטנים, ומשדרן טלוויזיה אחד בעל מצפון. עז רצונו לנעת בכל הנקודות האופנתיות היוצרות כותרות ראשיות בעולם, ולכן הוא מלא רמוזים על ווטרגייט ועל שחיתות במימשל, סיפורים על מיסחר בנשק (שמה של ישראל אינו נעדר), ליגולג על הטלוויזיה המשועבדת לסיקרי האזנה היומיים והצגת מירוץ הבחירות בארצות-הברית, הכצגת קירקס המונית.

את כל הדברים האלה אפשר לעשות, ובצורה נוקבת יותר, בסידרה של קאריקטורות בודדות. אין צורך לשם כך בסרט שלם. מרוב סאטירות על הטרור הבינלאומי, וסרטים בדיוניים המתייחסים אליו כתופעה חריגה של אנשים מטורפים, נוטים לשכוח מה חמורה הבעיה, והשקף דנות שבה הקולנוע משתדל להציג את הלאומנות הערבית כבדיחה, מראה עד כמה הוא אינו תופס מה שמתרחש בחלק זה של העולם. שורה ארוכה של כוכבים, ובראשם שון קונרי, משתדלים כמיטב יכולתם למצוא את הנימה הנכונה שבין הגיחוך לחומרה, שאותה מחפש גם הסרט עצמו. לשווא.

הביע את הירחוריו על המין האנושי ב-מושגים חריפים ביותר. העובדה שהצליח לפרסם בעת ובעונה אחת בעיתון צרפתי כמעט מחתרתי, כמעט זהוב, בשם חרקירי, ובעיתון שהוא סמל למסורתיות כמו נז' יורק טיימס (שם עבד במשך שלוש שנים), מצביעה על המשירה הרחבה שיש לציוריו. הוא סירסם ספרים, עשה סירטי פירסומת שזכו בפרסים רבים, וכל זה לפני שיצא להרפתקה הראשונה באורך מלא. מטרתו היתה ברורה: להתעלל וללגלג על כל הר-פולחנים המודרניים למיניהם. במיוחד כש-הם זוכים בבירכה נציגי המטרס התרבות. בהתחלה חשבת להשתמש בסיפור מן הברית-החדשה, הוא סירס. אבל עד ש-הנעת לשלב של ביצוע, גלית שגנבו לי את הרעיון וכל מיני אנשים השתמשו ב-ישו ובשליחיו למשלים מודרניים.

און גברי. משום כך בחר בסמל חדש יותר, ונפוץ כמעט באותה המידה, בסרון של אדגר הייס בורוז, אבל בשינויים אחד-דים. תחת שמו החדש, טרוון, זהו גבר מדוכא, החי בתוך הגינגלל תחת אימת רעי-יתו, ג'ון, שאינה מרוצה מן הכושר המיני שלו, ובחברת הקוף בשם פליקה, המחבב אותו אבל מלגלג עליו בכל הזדמנות. כל הגינגלל סביבו עויין ומאיים, וגרוע מכל — בשלב מסוים הוא צריך לצאת למיל-חמה נגד מלכת-יער רבת שדיים ונגד-ביריניה, שאון גברי נוטף מהם בלי הרף. בקיצור, זה סרט מצוייר אחד, שאליו אין לקחת את הילדים, לא בשל המילים האיומות הנראות שאומרים בו ("זה נק-רא לדפוק" וזעמת ג'ון על בעלה, שלא המתין עד שתגמור) ועל המראות הנוראים עוד יותר (ג'ון צורחת מרוב הנאה כש-הבריונים אונסים אותה, המלכה נופחת נשמתה מרב מישגלים). אבל מבוגרים

מיליוני שנים אחרונות כדי למצוא בסיס לסטירה. בעיני זאת היתה תקופה אלימה, משעשעת, בריאה, טוענים שכל היצורים הפרה-היסטוריים האלה נכחדו מפני שלא היו מוכשרים להיוותר בחיים. ולא כך הוא. האדם הוא שחיסל אותם. ואם בני תקופתנו לא ישיגוהו, הם עשויים לחזור עד מהרה. בימינו, לתקופה של הדינוזאורים.

הסרט המצוייר הוא עבורי הפיתרון הי-יחיד שיש לי כדי לעשות קולנוע. אני חושב על דמויות אנושיות ולא על יצורים. אבל מאחר שאני מדמיין לעצמי כיצד דמויות אלה עוברות חוויות מסוככות ב-

פליקה הקוף עם ג'ון בסרטו של פישה "טרון" — חרפת הג'ונגל" זה נקרא לדפוק?

קוף ענקי מחזיק בסרוון קוף אחוז אפוקטיים

יותר, מבחינה קולנועית, עלי להשתמש בהכרה בסרט המצוייר. מה יש? במילחמת הכוכבים היו 40 אחוז של אפקטים מיוחדים ועבודת אולפן. או בסרטים שלי יש 100 אחוז.

תדריך חובה לראות

תל-אביב — פיצקארלדו, ויקטור ויק מוריה, שיר אשיר בגשם, תהילה, הרומן שלי עם אנני, סטרה חמסין, בדרך למקוט אחר. **ירושלים** — תהילה. **חיפה** — ניסן העיר, תהילה, ממא עד מוצרט.

שום עזרה כדי להתרבות, כי ילדיהן צומח חים בתוך כרובים.

כאשר הוא מביא את כל הידע הזה לשבת, זורקים אותו תחילה החוצה, כי בלתי רצוי, ואחר-כך משתמשים בכל מה שלמדו כדי להרוס את כדור הארץ. אין שום אפשרות לטעות במשל ובני משל.

חזרה לדינוזאורים. כאשר שואלים את פישה מה ההבדל בין סרט זה וחרפת הג'ונגל, הוא עונה בחיוך: "בסרט הקודם, הגיבור לבש עדיין הגורת מותניים. כאן אין הוא לובש מאומה", וביתר רצינות: "הימים הראשונים של ההיסטוריה גירו את דמינו. כל המיפצות האדירות האלה ש-לא נותר מהם מאומה מלבד שלדים, כל הגופים המופלאים שבתוכם חיו ונעו, כל זה פיתה אותי לעשות סרט. ולכן, בשעה שכל העולם סביבי דהר ל-עבר המדע הבדיוני, העדפתי לחזור כמה

ביו הקוף ובן-האדם", הוא הסביר. ואת החוליה הזאת מספק הסרט, בדמות תינוק רוד והמדד, שנועד לשבט שוכני מערות גס ופרימיטיבי. אביו, ראש השבט, נוחל ביצור החלש והחלק ובוטע בו החר-צה. ברונטואור ידודית מאמץ אותו ו-דואג לשלומה, פטרודאקטיל (עוף קדוני ענק) דואג להשכלתו, ובעזרת השניים הוא גדל בהדרגה לצורה של בן-אדם.

במחיצת שבט יצורים מוזר בשם השמיר קים הגדולים, ומין יצורים קפצניים ועליונים תמיד, הוא מגלה את הגלגל. במקום אחר הוא פוגש את היאטי (האדם הקדמון, ש-שמועות על עקבותיו במקומות נדחים, פושטות מזמן לזמן), אשר לפי פישה הם יצורים גדולים, בלונדיים, מדברים במישהם סקאנדינבי והורגים כלבירים קטנים כדי לקחת מהם את פרוותם. הוא מוצא אפילו גזע של נשים חתוליות, שאינן זקוקות ל-

מלקקים את השפתיים ומבקשים עוד, כפי שזה קרה ברוב ארצות אירופה, כאשר הי פיומונים של ליאו סייר, הקצב המטורף של הסיפור והפארודיה על גיבור הילדות, משתלבים זה בזה להפליא.

מישפט רעשני. מי שלא שבע נחת במיוחד מן הסרט, היו יורשיו של הסופר בורוז, אשר טענו כי פישה שם לצחקק את יצירת-הפאר של סבס. מישפט רעשני נמשך זמן רב, ובסופו הוחלט שלסרט יקראו חרפת הג'ונגל (שהיה שם-המישנה שלו כבר בהתחלה), כדי שרוחו של בורוז תוכל לנוח על מישכבה.

הצלחת טרוון ומרס-עידוד של תעשיית הקולנוע הבלגית, אימצו את ידיו של פישה לסרט שני, חצוף לא פחות, וסאקאסטי עוד יותר, בכל-מה שנוגע למין האנושי. החוליה החסרה, לסי תורת דארווין, היא אותו שלב בהתפתחות האנושית המפרידה